

Aluehallitus 15.6.2026

Lausunnon antaminen hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 §:n muuttamisesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Yli-Koski Elina

Suominen Tuula

Mustakari-Ilovuori Anu

Westergård Mikaela

Janhunen Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle.

Käsittely

Päätös

Selostus

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia ja terveydenhuoltolakia. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa muutettaisiin hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen ja johtamiseen liittyvää sääntelyä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen hankintaan liittyvää sääntelyä. Terveydenhuoltolaissa muutettaisiin vastaavan lääkärin vastuisiin ja tehtäviin liittyvää sääntelyä sekä sääntelyä koskien hyvinvointialueen menettelyä tilanteessa, jossa hoidon lakisääteiset enimmäisajat ovat vaarassa ylittyä.

Esityksen tavoitteena on ministeriön mukaan parantaa hyvinvointialueiden mahdollisuuksia toteuttaa järjestämisvastuunsa edellyttämä palvelujen tarkoituksenmukainen tuotantorakenne. Esityksellä poistetaan eräitä palvelujen hankintakieltoja sekä selkeytetään hyvinvointialueen riittävään omaan palvelutuotantoon liittyvää sääntelyä ja siten mahdollistetaan hyvinvointialueille aiempaa laajempi liikkumavara palvelutarpeeseen vastaamisessa hyvinvointialueen parhaaksi katsomalla palvelujen tuotantorakenteella.

Esityksen tavoitteena on ministeriön mukaan myös selkeyttää hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamiseen liittyvää sääntelyä. Ehdotuksen mukaan hyvinvointialueen johtamisessa sekä sen toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa olisi oltava lääketieteen, sosiaalitieteiden ja hoitotieteen asiantuntemusta. Osana johtamiseen liittyvää kokonaisuutta selkeytettäisiin myös hyvinvointialueen vastaavan lääkärin lainsäädännöllistä asemaa.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2027 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päänostot lausuntopyyntöön

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää esitystä osittain kannatettavana. Lausuntonsa keskeisinä viesteinä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue nostaa esiin kaksi asiaa:

1. Vastaavaa lääkäriä koskeva muutosesitys puuttuu hyvinvointialueiden itsehallinnolliseen päätösvaltaan

Lainsäädännöllä toteutettava edellytys hyvinvointialueiden järjestämisvastuullisten palvelujen johtamiseen on tosiasiallisesti johtamisrakennetta koskevaa sääntelyä. Ehdotettu professiojohtamisen malli siilouttaa hyvinvointialueen järjestämisvastuun kokonaisuuden johtamista, luo epäselvän johtamiskokonaisuuden hyvinvointialuejohtajan ja vastaavan lääkärin välille eikä tue palveluintegraation tosiasiallista toimeenpanoa.

2. Monituottajamallin lainsäädännöllisten esteiden ja epäselvyyksien purkaminen on kannatettavaa

Ehdotettu tarkennus, että hyvinvointialueella on oltava virkasuhteessa tarpeenmukainen henkilöstö julkista valtaa sisältäviä tehtäviä varten, selkeyttää voimassa olevaa järjestämislain kirjausta.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 24 mukaan aluehallitus päättää lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävissä asioissa. Edellä mainitun säännöksen huomioiden on aluehallituksen tehtävänä antaa lausunto tässä asiassa.

Liitteet

- 1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 pykälän muuttamisesta

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö Hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 54 ja 57 §:n muuttamisesta
- Liite 2, Monituottajuus II HE-luonnos 25052026 lausuntokierros

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria